

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVÅLSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalget i
Ålesund kommune

Dato: 22.06.2017

**SAK 27/17
PROSJEKT «THE NORTH WEST» OG FORHOLDET TIL REGELVERKET OM
OFFENTLIGE ANSKAFFELSER**

1. Bakgrunn og ramme for kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget har på grunnlag av brev av 12.04.2017 fra Terje Devold, de saksopplysninger og argumenter som den senere tid er kommet frem gjennom diskusjoner i politiske fora, samt omtale gjennom pressen besluttet å ta saken opp til behandling.

Formannskapet mottok i møte den 28.03.2017 en skriftlig orientering fra kommunens innkjøpssjef. Denne følger blant vedleggene til kontrollutvalgets sak.

Grunnlaget for beslutningen er behovet for borgernes alminnelige tillit til at lover og annet bindende regelverk blir etterlevd i kommunen.

Det er kun aktuelt å se etter om kravet til konkurranse har vært tilfredsstillende oppfylt eller om det har forekommet brudd på det aktuelle anskaffelsesregelverket og annet ufravikelig innkjøpspolitisk lovverk. Andre sider ved prosjektet ligger utenfor utvalgets mandat å behandle.

2. Hovedelementer i det som må anses avklart ved gjennomgangen

Advokat Kjetil Kvammen har på oppdrag fra kontrollutvalgssekretariatet gått gjennom sakskomplekset, innhentet diverse informasjon fra kommunen og utarbeidet notat av 14.06.2017 og 21.06.2017, jfr. **vedlegg**.

Hovedelementene i det som fremkommer kan sammenfattes slik:

1. Et etablert uformelt samarbeid med Momentum ble videreført gjennom formelle oppdrag for prosjektet «The North West» uten at andre leverandører fikk anledning til å konkurrere om oppdraget, noe som ikke ville ha vært uforholdsmessig byrdefullt eller ressurskrevende for kommunen.

2. En tilbudsforespørsel i januar 2017 til Momentum ble verken besvart eller sendt til øvrige potensielle leverandører som fra før var kjent og hadde vist interesse ca. et år tidligere gjennom prosjektet «Byregionen Ålesund».
3. Et ca. ett år gammelt tilbud fra All Heart ble lagt til grunn for prisfastsetting hos underleverandøren uten konkurranse.
4. Et hovedelement i oppdraget ble priset til kr. 260.000 uten dokumentert sammenlignbart materiale, hvilket gjør at markedsprisen i dag er vanskelig etterprøvable.
5. Det kan ikke dokumenteres å ha foregått dialog med flere leverandører i markedet for å unngå favorisering under planleggingsfasen som ledd i å forberede konkurranse.
6. Anskaffelsene ligger i nedre sjikt av de nye nasjonale terskelverdier. Kommunen sto heller ikke helt uten sammenligningsgrunnlag, jfr. tilbud i anledning et annet prosjekt året før.
7. Det som er fremlagt gjør det rett å konstatere brudd på regelverket, men forholdsmessighetsprinsippet virker samtidig avdempende for den kritikk som er berettiget i anledning regelbruddene.

Kommunen har i brev av 21.06.2017 avgitt hørings svar. Rådmannens hørings svar tilfører ikke noe som kan føre til endringer i vurderingene av spørsmålet om lovovertrødelse og det foreligger ingen endring i faktabeskrivelsen. Det forekommer heller ikke en eneste innrømmelse i dokumentet til tross for:

- Grunnleggende prinsipper i loven som gjelder alle anskaffelser som er omfattet av loven uansett verdien av det som anskaffes
- Krav om forsvarlig saksbehandling
- Manglende tilbud
- Manglende dokumentasjon på viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen
- Manglende dokumentasjon på markedspris
- Manglende dokumentasjon på tidspress

Høringsuttalelsen tar heller ikke opp til drøfting om kommunens interne innkjøpsreglement har blitt fulgt.

3. Internt regelverk i kommunen

Ålesund kommunes innkjøpspolitiske vedtak sikter mot høy grad av integritet og tydelig etterlevelse av reglene slik at alle leverandører får like muligheter. Dette er ikke oppnådd.

Kontrollutvalget bør i sine avgjørelser legge vekt på løsninger som kan bidra til at nettopp denne målsettingen nås.

I kommunens innkjøpspolitiske målsettinger vedtatt av bystyret går det fram at kommunens innkjøpspolitikk skal sikre en felles overordnet tenkning og adferd når kommunens virksomheter skal anskaffe varer og tjenester..... Dette skal føre til at kommunen ved alle

anskaffelser opptrer med stor integritet og ivaretar sitt samfunnsansvar samtidig som anskaffelsen er kostnadseffektiv og i tråd med gjeldende regelverk.

De overordnede politiske målsettinger fokuserer på at alle alle anskaffelser skal være basert på konkurranse og gjennomføres i henhold til god forretningsskikk, uavhengig av størrelsen på anskaffelsen og anskaffelsesprosedyrene som velges.

Det går også fram at alle leverandører skal ha like muligheter til å konkurrere om leveranser til kommunen. Konkurranser skal gjennomføres på en måte som innebærer lik behandling av leverandører og med like muligheter for leverandørene til å bli kjent med forhold som vektlegges ved tildeling av kontrakt.

Kommunens håndtering av dette innkjøpet må naturlig nok vurderes opp i mot kommunens eget reglement. En konkluderer med at disse kravene ikke er oppfylt.

4. Tilråding til vedtak

Saksgjennomgangen bygger på faktiske forhold som må anses avklart i tilstrekkelig grad og på bakgrunn av ovenstående legger en saken fram for kontrollutvalget med forslag om slikt

vedtak:

Ved innkjøp av prosjekterings-, utviklings- og markedsføringstjenester for prosjektet «The North West» anses Ålesund kommune for å ha tilsidesatt formålsparagrafen og overtrådt de grunnleggende prinsippene i anskaffelsesloven, samt regler i anskaffelsesforskriftens del I og kommunens eget regelverk.

Harald Rogne
daglig leder

NOTAT

Til
Kontrollutvalgssekretariat: SKS IKS v/Harald Rogne

Sak: Ålesund kontrollutvalg

Saken gjelder: Oppdragsavtaler i anledning arrangement av
«festivalkonferanse» The North West for Region Ålesund

Dato: 14.06.2017

1. Partene og avtaleforholdet

1.1. Ålesund kommunes forhold til prosjektet

Det aktuelle oppdraget kan defineres som arbeid og leveranser inn mot et kommunalt prosjekt i regi av nettverket Region Ålesund. Deltakere i dette samarbeidsforumet er kommunene Ålesund, Haram, Giske, Sandøy, Sula, Skodje og Ørskog. Målet for samarbeidet er å gjøre regionen attraktiv for nærings- og samfunnsliv.

Det er opplyst at Ålesund kommune står som prosjekteier for dette konkrete tiltaket som har Region Ålesund som samarbeidende overbygning. Det legges derfor til grunn at det er Ålesund kommune som er juridisk avtalepart for de aktuelle anskaffelser som inngår i prosjektet. Kommunen har for øvrig bekreftet å være «ansvarlig» «fram til AS-et er på plass».

Det aktuelle prosjektet er benevnt «The North West». Prosjektleder for arrangementet er Ålesund kommunes strategi- og utviklingssjef, Anne Mette Liavaag.

Planene for etablering av et aksjeselskap som skulle stå for gjennomføring av prosjektet er unødvendig å gå nærmere inn på i nærværende sak. Selskapet The North West AS ble ved bystyrets vedtak av 11.05.2017 (sak 040/17) vedtatt stiftet.

1.2. Konsulent- /leverandørselskapene

Momentum Event AS, Sjøvegen 77, 6052 Giske, ble stiftet 19.04.2016 og ble registrert den 24.05.2016 i Foretaksregisteret under foretaksnavnet ALL OF US AS.

Vedtektsfestet formål er «Salg og utføring av eventer og produkter samt det som naturlig faller sammen med dette».

Styrets leder er Ante Rune Giskeødegård, Norderhovgata 26, 0654 OSLO. Med seg i styret har han i følge det som er registrert Lars Berg Giskeødegård.

Den 09.05.2017 ble Ronny Stokke registrert som ny daglig leder etter Marius Lunde Petersen.

Momentum Event AS eies 100 % av Lars Berg Giskeødegård og Ante Rune Giskeødegård gjennom Ante og Lars Holding AS som også eier 100 % av aksjene i All Heart AS og flere andre selskaper. (Kilde: Purehelp.no).

1.3. Inngåtte skriftlige avtaler og anskaffelsesprotokoll

Følgende avtaler er dokumentert:

- oppdragsavtale med Momentum Event AS, jfr. **vedlegg 1.**
- oppdragsavtale med Knut Strømsheim Promotion, jfr. **vedlegg 2.**

Avtalene er udaterte, men opplyses å være signert/godkjent 20.01.2017.

Anskaffelsesprotokoll av 19.01.2017, jfr. **vedlegg 3.**

2. Faktisk bakgrunn

Kommunen hadde i 2016 uformell kontakt med Ronny Stokke / Momentum Event AS omkring tanker og ideer til et fremtidig prosjekt. Momentum Event AS bidro over en periode med råd og innspill i arbeidet med å utvikle ideen om The North West for Region Ålesund.

I møte den 04.01.2017 la kommunen og Ronny Stokke prosjektplanene frem for styringsgruppa for Region Ålesund. Planen var et første arrangement til høsten 2017.

Det nevnte aksjeselskapet var ikke på plass og kommunen besluttet etter hvert å innlede et formelt samarbeid med Momentum Event AS. Meningen ser ut til å ha vært videreføring av det idekonsept som allerede var blitt definert.

I epost av 09.01.2017 til Ronny Stokke formidlet kommunen et ønske om «å inngå avtale med Momentum» «For å sikre nødvendig framdrift».

Kommunen ønsket nå en formell avtale og bad nå om separate tilbud på h.h.vis

- «Videre konseptutvikling av «The North West»»
- «grafisk profil og ...profilerings- og markedsføringsmateriell

Denne tilbudsforespørselen må kunne likestilles med konkurransesgrunnlaget i saken.

Samtidig ble Ronny Stokke invitert til to møter tre dager senere. Det gjaldt møte i programkomiteen for prosjektet og oppmoding til å legge frem «konseptet så langt» i et møte med Knut Strømsheim som skulle skaffe sponsorinntekter.

Noe tilbud fra Momentum Event AS som korresponderer med ovennevnte forespørsel er ikke dokumentert. Det er fremlagt et udatert og usignert nøytralt kostnadsoppsett for konseptutvikling på timebasis, 330 timer à kr. 800.-, i alt kr. 264.000.-, samt grafisk profil/markedsføring til fast sum kr. 120.000.-, samlet kr. 384.000.-, jfr. **vedlegg 4**.

Den 17.12.2015 hadde Ålesund kommune rettet forespørsler til flere om «tilbud for utarbeidelse av logo og en grafisk profil for prosjektet: «Byregionen Ålesund», tidsperiode: Januar - mars 2016. Det inkom den gang tilbud fra følgende

<u>Tilbudsdato</u>	<u>Navn tilbyder</u>
18.12.2015	Perle Graphic Design AS
08.01.2016	Havnevik AS - strategisk rådgivning, konseptutvikling og design
11.01.2016	All Heart AS (kun grafisk profil, markedsføring av «The North West» og web)
21.01.2016	Hatlehols AS, Hatlehols - et grafisk hus
Udatert	Elle Melle AS

Det er ikke gitt nærmere opplysninger om valg av leverandør i 2016 for «Byregionen Ålesund», men det er fremlagt et oppsett med sammenligning av pristilbudene, etter overføring på prosjektet «The North West», jfr. **vedlegg 5**. Sammenligningen er vanskelig å etterprøve.

Oppdragsavtalen med Momentum Event AS opplyses å inkludere profilerings- og markedsføringstilbudet kr. 120.000 fra underleverandøren/søsterselskapet All Heart AS, jfr. tilbudet av 11.01.2016, jfr. **vedlegg 6**.

Det øvrige element i avtalen, kr. 260.000.- for konseptutvikling, sees ikke forankret i noe tilbud eller sammenlignende beregninger. Det er ikke dokumentert hvordan dette beløpet fremkommer, enten det er fra leverandøren eller etter forhandlinger eller på annen måte.

2. Forholdet til anskaffelsesregelverket

Etter ny anskaffelseslov (lov av 17.06.2016 nr. 73) gjeldende fra 01.01.2017, sammenholdt med anskaffelsesforskriften (F12.08.2016 nr. 974) § 1-1, gjelder forskriften når kommunal oppdragsgiver inngår tjenestekontrakter «med en anslått verdi som er lik eller overstiger 100 000 kroner ekskl. mva.».

Forskriftens «Del I» gjelder for alle anskaffelser som er omfattet av forskriften, jfr. § 5-1.

Loven definerer noen **grunnleggende prinsipper** som gjelder for alle anskaffelser som er omfattet av loven, uavhengig av verdien av det som anskaffes. Disse er prinsippene om krav til

- konkurranse
- likebehandling
- forutberegnelighet
- etterprøvbarehet
- forholdsmessighet (proporsjonalitet), hvilket betyr at at oppdragsgiver skal gjennomføre konkurransen på en måte som står i forhold til anskaffelsens art, omfang, verdi og kompleksitet.

Ellers gjelder kravet til forsvarlig saksbehandling, f.eks. kravet til habilitet, og etterlevelse av alminnelige anbudsrettslige prinsipper.

Etter anskaffelsesloven § 4 skal alle anskaffelser **så langt det er mulig skje på grunnlag av konkurranse**. I dette ligger at kommunen må kunne vise til en særskilt hjemmel i lov eller forskrift for å gjennomføre anskaffelsen direkte fra en leverandør uten konkurranse. Oppdragsgiver skal altså sørge for at det er konkurranse om kontrakten. Dette kravet innebærer at oppdragsgiver må gjøre anskaffelsen kjent for et rimelig antall leverandører. Formålet er å oppnå best mulig pris og kvalitet i det relevante markedet.

Det kan reises spørsmål om hvor mange leverandører som skal kontaktes.

I KOFA sak 2009/6, premiss 18 heter det at :

"oppdragsgiver som hovedregel bør kontakte minst tre leverandører, men at dette ikke kan gjelde absolutt. Det avgjørende blir derfor en konkret vurdering i det enkelte tilfelle, hvor blant annet arten, verdien og betydningen av anskaffelsen, samt eventuelle mothensyn mot å kontakte mer enn bare en leverandør, vil ha betydning".

Som det fremgår kan hovedregelen om å kontakte minst tre leverandører måtte vike for en konkret vurdering av anskaffelsen og situasjonen.

En oppdragsgiver som jevnlig gjennomfører konkurranser av samme art og kompleksitet må passe på at han faktisk skaper konkurranse om kontrakten hver gang. Dersom oppdragsgiver henvender seg til det samme fåtallet leverandører hver gang, vil han risikere at det ikke blir en reell konkurranse fordi leverandørene for eksempel etter hvert vil kunne vite hvor "listen ligger" og dermed ikke må inngi sitt beste tilbud. Selv om det ikke er noe forbud mot at oppdragsgiver bruker en eller flere samme leverandører på mange av sine kontrakter, så bør oppdragsgiver vurdere å variere både hvor mange og hvilke leverandører han henvender seg til.

Jeg nevner for ordens skyld at for kravet til **kunngjøring** gjelder en nasjonal terskelverdi på 1,1 mill.kroner. For anskaffelser mellom kr. 100.000 og denne grensa er det ikke kunngjøringsplikt.

En oppdragsgiver kan selv definere hva som kjøpes og hvordan de enkelte ytelser skal kontraktsfestes (jfr. prinsippet om innkjøpsfaglig skjønn). Men dersom en kontraktsmessig sammenkobling av ulike produkter vil begrense konkurransen fordi kravet er at det kun kan gis tilbud på alt under ett, kan spørsmålet om ulovlig konkurransebegrensning måtte vurderes. Etter anskaffelsesforskriften §19-4 skal oppdragsgiveren begrunne hvorfor det skjer en evt. sammenkobling i stedet for delkontrakter.

Potensielle leverandører skal behandles likt, dvs. til samme tid motta den samme informasjon om konkurransegrunnlaget o.a., den samme frist for å levere tilbud m.v. Dette er utslag av det sentrale **likebehandlingsprinsippet** som også innebærer at leverandørens tilbud skal evalueres etter de samme kriterier.

3. Spørsmålet om brudd på noen av de grunnleggende prinsipper

3.1. Generelt for «del I-anskaffelsene»

Loven og forskriftens del I inneholder ingen prosedyreregler. En oppdragsgiver har derfor et stort handlingsrom til å organisere konkurransen på den måten han selv mener er hensiktsmessig (jfr. Veiledning til regelverk.. pkt. 2).

3.2. Konkurranse

Etter loven skal konkurranse avholdes selv om anskaffelsen ligger under terskelverdiene. Det mest sentrale spørsmålet i denne saken er om konkurranseprinsippet er brutt.

Ålesund kommune opplyser at Momentium Event AS ble oppfordret til å levere tilbud på

- grafisk arbeid for markedsføring
- nettsider
- profilering

- konseptutvikling og programmering

Det er dokumentert at slik oppfordring skjedde 09.01.2017, jfr. det som jeg ovenfor har likestillet med konkurransegrunnlaget. Det inntok ikke noe tilbud som svar på oppfordringen. Inngått avtale ble etter det opplyste knyttet til et tidligere tilbud. Dette var imidlertid ikke sammenfallende med konkurransegrunnlaget i 2017 for «The North West».

Det var ikke grunnlag for å behandle tidligere pristilbud fra Momentium Event AS / All Heart AS som en rammeavtale. Til det var bl.a. ytelsene for ulikeartede.

Momentium Event AS hadde levert ytelser tidligere, men disse var ikke sammenlignbare, jfr. kravet til likebehandling.

Eksempel:

KOFA sak 2012/55

Oppdragsgiver sendte ut en forespørsel til 18 leverandører hvor det ble bedt om tilbud på prosjekteringstjenester.

Klager anførte at innklagede hadde brutt kravet til likebehandling og konkurranse ved at klager ikke ble invitert til å delta i konkurransen.

KOFA la til grunn at 18 leverandørene utgjorde et representativt utvalg og at de beløpene oppdragsgiver hadde betalt for de utførte tjenestene var til sammen ca. 120.000 kroner. Kravene til konkurranse og likebehandling var dermed klart oppfylt.

3.3. Forholdsmessighet

Det er grenser for hvor strenge krav en oppdragsgiver kan stille til leverandørene. Det samme gjelder hvor strenge krav som kan stilles til oppdragsgiver ved gjennomføringen av en anskaffelse.

Vurderingstemaet for oppdragsgivere skal foretas i alle ledd av anskaffelsesprosessen, så som ved avgrensningen av ytelsen, spesifiseringen av hva det skal konkurreres om, i fastsettelsen av frister, i forbindelse med en eventuell vurdering om hvor mange leverandører som bør kontaktes, ved vurderingen av den enkelte leverandørs egnethet osv. Dette vil i prinsippet si at forholdsmessighetsprinsippet får betydning i alle tilfeller hvor anskaffelsesregelverket åpner for oppdragsgivers egne valg og vurderinger.

Kravene til hvordan Ålesund kommune som oppdragsgiver skal gjennomføre nevnte elementer i konkurransen vil øke proporsjonalt med anskaffelsens verdi. I denne saken lå kontraktsfestet anskaffelse godt under terskelverdien for kunngjøring, men likevel godt over det prismessige nivå kr. 100.000 som gjør at FOA del I kommer til anvendelse.

3.4. Tildelingskriterier

Tildelingskriterier er konkurransekriteriene som oppdragsgiver skal vurdere tilbudene etter. Det selvsagte prinsippet er at den leverandør som har levert det tilbudet som etter oppdragsgivers vurdering scorer best på disse kriteriene, skal tildeles kontrakten. Kriteriene skal være objektive og saklige og i samsvar med de grunnleggende prinsippene.

For den aktuelle leveransen mangler både formelle tilbud og kriterier som er definert.

4. Øvrige forhold

4.1. Dokumentasjonsplikten

For alle anskaffelser over kr. 100.000 skal viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen kunne dokumenteres, jfr. anskaffelsesforskriften § 7-1(1).

For avtalen om pris kr. 260.000 på konseptutvikling som inngår i oppdraget tildelt Momentum Event AS er dette kravet ikke oppfylt.

4.2. Protokollplikten

Vesentlige forhold skal føres til protokolls.

Som et vesentlig forhold som mangler omkring gjennomføringen av anskaffelsen er hvordan Momentum Event AS ble valgt, jfr. pkt. k)

Det fremgår her at begrunnelsen er et allerede etablert samarbeid om ideutvikling, samt at «Pristilbudet fra Momentum er vurdert å ligge under markedspris».

Det fremgår imidlertid ikke hva markedsprisen er.

På den annen side må kravet til protokollføring stå i forhold til anskaffelsens omfang.

4.3. Kravet til konkurranse satt opp mot tidsmomentet

Etter forskriftens del II er vilkårene for hasteprosedyre strenge. KOFA har presisert at sterkt politisk press om rask gjennomføring av et prosjekt ikke er «uforutsette omstendigheter». Det må foretas en konkret vurdering av om anskaffelsen objektivt sett ikke kan utsettes i den tid det tar å gjennomføre en konkurranse. Oppdragsgiver må altså sannsynliggjøre at bruk av ordinære frister i forskriftens del II vil få alvorlige konsekvenser, med f.eks. fare for liv og helse, ødeleggelse av eiendom el.lign. Ovenstående er også til hjelp for vurderingene etter del I.

Det er i notat fra innkjøpssjefen vist til at det ikke var tid til å innhente tilbud hos flere aktører «for å sikre konkurranse» fordi det var kort tid til konferansen skulle avholdes. Notatet følger som **vedlegg 7**. Det kommenteres også i brev av 12.04.2017 fra Terje Devold, jfr **vedlegg 8**.

Det grunnleggende kravet om forutberegnelighet skal gjøre det mulig for leverandørene å vurdere om de vil delta i konkurransen.

Det er fra kommunens side imidlertid ikke godtgjort at knapp tid i januar 2017 utgjorde et reelt hinder for konkurranseutsetting av de aktuelle tjenestene.

4.4. Tilbudet som foreligger er tilstrekkelig fordelaktig

At det foreligger et «usedvanlig fordelaktig tilbud» kan være relevant unntaksgrunn etter del II. Men det må være tale om tilbud som gjør det mulig å anskaffe ytelsene til en pris som er «vesentlig under normale markedspriser». Dette fordrer kunnskap om markedspriser.

Det heter i anskaffelsesprotokollen at «Pristilbudet fra Momentium er vurdert til å ligge under markedspris». Dette er imidlertid ikke dokumentert. I tidligere forskrifts forarbeider (NOU 1997:21) heter det at «det skal svært meget til for at bestemmelsen kommer til anvendelse». Det legges til grunn at dette også er rettsstilstanden i dag, selv om det kan være noe avdempet for saker under del I.

4.5. Kommunens innkjøpspolitiske målsettinger

I regler vedtatt 09.09.2010 av bystyret heter det bl.a. at «Ålesund kommunes innkjøpspolitikk skal sikre en felles overordnet tenkning og adferd når kommunens virksomheter skal anskaffe varer og tjenester Dette skal føre til at kommunen ved alle anskaffelser opptrer med stor integritet og ivaretar sitt samfunnsansvar samtidig som anskaffelsen er kostnadseffektiv og i tråd med gjeldende regelverk.»

De overordnede politiske målsettinger fokuserer på at «Alle anskaffelser skal være basert på konkurranse og gjennomføres i henhold til god forretningskikk, uavhengig av størrelse på anskaffelsen og anskaffelsesprosedyre som velges.»

Videre heter det om «Like muligheter»:

«Alle leverandører skal ha like muligheter til å konkurrere om leveranser til kommunen. Konkurranser skal gjennomføres på en måte som innebærer lik behandling av leverandører, og

med like muligheter for leverandørene til å bli kjent med forhold som vektlegges ved tildeling av kontrakt.»

4.5. Diverse uklare formaliteter

Manglende datering av formelle avtaledokument er en ikke ubetydelig saksbehandlingsfeil.

Ronny Stokke har som daglig leder signert oppdragsavtalen for Momentum Event AS. Undertegningen ble opplyst utført 20.01.2017. Først 09.05.2017 ble han registrert som selskapets daglige leder.

Ved bedømmelse av sakens realitet legges det ikke vekt på forhold nevnt under dette punkt.

4. Foreløpig oppsummering

Selv for anskaffelser under nasjonal terskelverdi, kr. 1,1 million, i anskaffelsesforskriften gjelder de lovfestede prinsipper.

I saken må det gjøres en avveining mellom kravet til etablering av konkurranse, spørsmålet om hvorvidt dette er gjort så langt mulig og forholdsmessighetsprinsippet.

Som følge av at det ikke er gitt prosedyreregler for del I-anskaffelsene så hadde Ålesund kommune en stor grad av frihet til å organisere konkurransen på en hensiktsmessig måte.

Forholdsmessighetsprinsippet betyr imidlertid ikke at konkurranse blir valgfritt eller fritt kan droppes, men at ressursbruken for å etablere den kan avgrenses til det formålstjenlige.

Det kan konstateres at aktuelle i markedet ikke har konkurrert om konseptutviklingen, priset til kr. 260.000.-. Etter mitt syn kan heller ikke anskaffelsen relatert til det ca. ett år gamle tilbudet kr. 120.000.- fra All Heart AS reelt sett vurderes å være konkurranseutsatt.

Hovedårsaken til dette er at øvrige aktuelle leverandører ikke kan sees å ha fått forespørsler utover brev av 17.12.2015 om et annet prosjekt: «Byregionen Ålesund» i januar - mars 2016. Noen konkurranse er i alle tilfeller vanskelig å etterprøve, hvilket er brudd på et grunnprinsipp.

To forhold kan trekkes inn som modifierer dette synet:

- konkurranse omkring prosjektutvikling kan minne om innovasjonspartnerskap som gjelder utviklede ytelser som er nye eller forbedrete løsninger i forhold til hva som finnes tilgjengelig i markedet. Det kan således hevdes at Momentum sine ideer som ledet til utarbeiding av et konkurransegrunnlag ikke hadde vært mulig uten signaler og ideer fra faglig utførende leverandører.
- Momentum Event AS hadde i ca. 9 måneder av 2016 på fritt grunnlag bidratt til å definere og skape interesse for prosjektet. Denne bistanden kan ha økt realismen i å få prosjektet gjennomført. De tanker omkring måten å løse utfordringer m.v. på kom planleggingen til gode. Noen vil mene at de ikke skulle inngå i et konkurransegrunnlag.

Disse forhold skal imidlertid ikke føre til konkurransevridning og mangel på likebehandling. I Veiledning til regelverk., pkr. 2.3. heter det om dette:

«Oppdragsgiver skal ... være særlig oppmerksom på om en rådgiver via det forberedende arbeidet får en fordel. §§ 8-2 og 12-2 angir at oppdragsgiver skal treffe egnede tiltak for å sikre at en leverandør ikke får en urimelig konkurransefordel. Det kan også være en fordel at dialogen foregår med flere leverandører på markedet for å unngå favorisering.»

Forholdsmessighetsprinsippet tilsier at konkurransegrunnlaget måtte anses tilstrekkelig tilrettelagt ved prosjektleders tilbudsforespørsel i mail av 09.01.2017. Problemet var at Momentum Event AS ikke responderte på forespørselen, samt at forespørselen ikke ble sendt til flere.

Jeg er kommet til at Ålesund kommunes anskaffelse av tjenester for prosjektprofilering mv. blir å likestille md en ulovlig direkteanskaffelse. Anskaffelsens verdi var kr. 380.000 ekskl. mva. som ligger godt over nivået for anvendelse av forskriftens anvendelse og flere grunnleggende prinsipper må derfor anses brutt.

Kjetil Kvammen
adv.

NOTAT

Til
Kontrollutvalgssekretariat: SKS IKS v/Harald Rogne

Sak: Ålesund kontrollutvalg

Saken gjelder: Oppdragsavtaler i anledning arrangement av
«festivalkonferanse» The North West for Region Ålesund

Dato: 21.06.2017

Kommentar til høringssvar

Jeg viser til min foreløpige oppsummering i notat av 14.ds.

Jeg kan gi følgende uttalelse til høringssvar datert 21.ds. fra avdeling Konserninnkjøp i kommunen:

Vedrørende begrepsbruken:

Begrepet «ulovlig direkte anskaffelse» var tidligere definert i forskriften (F2006 § 4-1 q). I gjeldende forskrift (F2016) ble definisjonen ikke videreført. Men det fremgår av forarbeidene at innholdet i begrepet er videreført.

«Direkte anskaffelse» betyr avtaleinngåelse uten forutgående konkurranse. I nærværende sak har jeg konkludert med dette. I tillegg er lovens § 4 om viktige grunnprinsipper fraveket. Således kan den sies å være ulovlig.

Begreps sammensetningen «ulovlig direkte anskaffelse» benyttes om anskaffelse som oppdragsgiver har gjennomført i strid med kunngjøringsplikten. I slike tilfeller kommer forskriftens del 2 til anvendelse. Det var ikke aktuelt i prosjektet «The North West».

Spørsmålet om behov for hasteinnkjøp:

Ut fra den forutgående opptakten til engasjementet kan jeg for min del ikke finne dokumentert at det ikke var tid til å rette tilbudsforespørsler til noen eller alle de man i 2015 hadde hatt kontakt med.

Dersom sluttrapporten er avlagt ved oppdragets ferdigstillelse, synes det også å ha vært mer tid tilgjengelig enn til utgangen av mars d.å.

Mine henvisninger til forskriftens del 2

Jeg regner med det går klart nok frem at del 2 er forbeholdt de anskaffelser som er av en slik størrelse at de ligger over nasjonal terskelverdi, kr. 1,1 mill. Det som er nevnt om del 2 er kun inntatt som «hjelp for vurderingene etter del I», slik det fremgår.

Forholdet til sanksjonsspørsmålet

Det er etter mitt syn korrekt å betegne kommunens bestilling fra Momentium Event AS som en direkte anskaffelse. Oppdragsgiveren Ålesund kommune hadde ikke adgang til direkte å peke ut én leverandør.

Selv om gebyr ikke kan ilegges, kan kommunen bli erstatningsrettslig ansvarlig overfor forbigåtte leverandører for slike brudd på anskaffelsesregelverket.

Kjetil Kvammen
adv.

REGION ÅLESUND

OPPDRAGSAVTALE THE NORTH WEST

Denne avtalen inngås mellom:

Oppdragstaker: Momentum Event AS
Kontaktperson: Ronny Stokke, daglig leder

og

Oppdragsgiver: Region Ålesund v/Ålesund kommune
Kontaktperson: Anne Mette Ljavaag, strategi- og utviklingsjef.

Innhold og oppgaver

Momentum AS tar på seg oppdraget med å bistå oppdragsgiver med følgende oppgaver i forbindelse med prosjektet The North West:

- Grafisk arbeid, herunder utarbeiding av grafisk profil/uttrykk, logo, valg av fonter, malverk (annonser, bannere, folering, Facebook, web, plakater o.l.), skisse webdesign.
- Alt av logo, maler og grafiske elementer skal leveres digitalt slik at dette er lett tilgjengelig for alle parter. Region Ålesund har rett til å bruke materialet fritt når det er levert.
- Utarbeidelse av prospekt til bruk overfor samarbeidspartnere/sponsorer.
- Markedsføring sosiale medier, herunder strategi sosiale medier, valg av kanaler, innholdsplan, profiler i de ulike kanalene, definere målgrupper.
- Webside, herunder design og programmering.
- Konseptutvikling og programarbeid.

Arbeidet skal skje i nært samarbeid med programkomiteen for The North West.

Oppdraget avsluttes 31.03.17.

Når det er ønskelig eller nødvendig å foreta endringer i oppdraget av en slik art at de ikke dekkes av den allerede inngåtte avtale, må det inngås en ny skriftlig avtale.

Pris/fakturering

Pris for oppdraget avtales til kr. 380.000 ekskl. Mva.

Fakturering gjøres en gang pr måned med betalingsfrist 14 dager. Ved betaling etter forfall beregnes forsinkelsesrente.

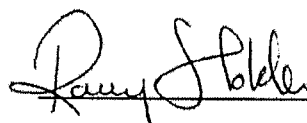
Spesielle bestemmelser

Rettighetene til konseptet The North West tilhører Region Ålesund.

Denne avtalen finnes i 2 eksemplarer; ett til hver av partene.

Region Ålesund v/Ålesund kommune
Anne Mette Liavaag, prosjektleder

Momentum Event AS
Ronny Stokke, daglig leder

REGION ÅLESUND

OPPDRAGSAVTALE THE NORTH WEST

Denne avtalen inngås mellom:

Oppdragstaker: KS Promotion
Kontaktperson: Knut Strømsheim
og
Oppdragsgiver: Region Ålesund v/Ålesund kommune
Kontaktperson: Anne Mette Liavaag, prosjektleder/strategi- og utviklingssjef.

Innhold og oppgaver

KS Promotion tar på seg oppdraget med å bistå oppdragsgiver med følgende oppgaver i forbindelse med prosjektet The North West:

- Selge inn arrangementet The North West til potensielle bedrifter.
- Utarbeide skriftlige kontrakter for fakturering.
- Følge opp inngåtte sponsoravtaler.

Arbeidet skal skje i nært samarbeid med programkomiteen for The North West. Når det er ønskelig eller nødvendig å foreta endringer i oppdraget av en slik art at de ikke dekkes av den allerede inngåtte avtale, må det inngås en ny skriftlig avtale.

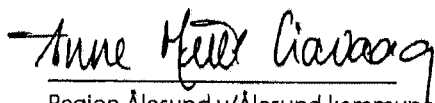
Godtgjørelse

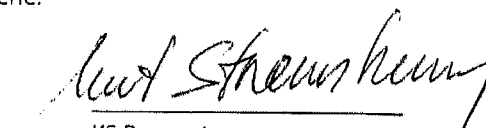
- Møter/forberedelser: kr 350,- + mva.
- Provisjonssats for inngåtte sponsoravtaler er 15 %.
- Provisjonssats utbetales 1 gang pr mnd av innbetalte avtaler.

Varighet

Avtalen gjelder fra signeringsdato og avsluttes 31.03.17.

Denne avtalen finnes i 2 eksemplarer, ett til hver av partene.

Region Ålesund v/Ålesund kommune
Anne Mette Liavaag, prosjektleder

KS Promotion
Knut Strømsheim

ÅLESUND KOMMUNE

Protokoll for anskaffelse med verdi mellom 100.000 – 1.100.000 kroner eks. mva. (iht. FOA del I)

Navn og arkivsaksnr på anskaffelsen

Navn på anskaffelsen: The North West, konseptutvikling og grafisk profil

Oppdragsgiverens navn og adresse

Ålesund kommune v/prosjektet Region Ålesund. Prosjektleder: Anne Mette Liavaag

b) Kort om anskaffelsen

Beskrivelse av hva som skal anskaffes: Tjenester i forbindelse med festivalen The North West.

Kontraktstype: oppdragsavtale

Anslått verdi på kontrakten: NOK 380 000 eks. mva .

Anskaffelsesprosedyre: Direkte kjøp.

Tiltak for å sikre reell konkurranse om kontrakten:

Konkurransen er ikke utlyst på Doffin:

Dersom det ikke skal gjennomføres konkurranse om kontrakten, skal det angi en konkret begrunnelse: Det skal gjennomføres et forprosjekt fram til etablering av et AS der kommunene og fylkeskommunen er eiere. Det har blitt etablert et samarbeid med Momentum som har bidratt med råd og innspill i arbeidet med å utvikle ideen om The North West. Det vurderes som hensiktsmessig at dette samarbeidet formaliseres i et forprosjekt fram til etablering av AS-et. Totale kostnader er beregnet til kr 380.000,-. Pristilbudet fra Momentum er vurdert til å ligge under markedspris.

f) Navn på alle leverandører som har levert tilbud

Ikke relevant.

g) Hvis relevant - Navnet på leverandørene som er avvist, og begrunnelse for å avvise deres forespørsel om å delta i konkurransen eller deres tilbud

Ikke relevant.

i) Hvis relevant - Navnet på leverandør(er) som oppdragsgiver velger å ha dialog (forhandling) med, og en kort begrunnelse for utvelgelse

Ikke relevant.

j) Hvis relevant - Opplysninger om tilfeller av inhabilitet eller konkurransevriddning som følge av dialog (forhandling) med leverandørene, og eventuelle avhjelpende tiltak som er gjennomført

jf. FOA § 8-1 og 8-2

Ikke relevant.

k) Navn på valgte leverandør(er), begrunnelse for valget og kontraktens verdi

Navn på valgte leverandør(er): Momentum AS.

Kontraksverdi: NOK 380.000 eks.mva

Begrunnelse for valg av leverandør(er):

Tildelingskriterier/Totalvurdering: Det skal gjennomføres et forprosjekt fram til etablering av et AS der kommunene og fylkeskommunen er eiere. Det har blitt etablert et samarbeid med Momentum som har bidratt med råd og innspill i arbeidet med å utvikle ideen om The North West. Det vurderes som hensiktsmessig at dette samarbeidet formaliseres i et forprosjekt fram til etablering av AS-et. Totale kostnader er beregnet til kr 380.000,-. Pristilbudet fra Momentum er vurdert til å ligge under markedspris.

l) Hvis relevant - Hvilke deler av kontrakten den valgte leverandøren planlegger at underleverandører skal utføre, og underleverandørens navn, forutsatt at opplysningene er kjent

Andel av kontrakt/ rammeavtale som leverandører har til hensikt å overdra til tredjepart: kr 120.000.
Navn på underleverandør: All Heart.

m) Hvis relevant - Begrunnelse for at oppdragsgiveren avlyser konkurransen
Ikke relevant.

n) Andre vesentlige forhold og viktige beslutninger som er av betydning for konkurransen

Ingen.

Dato og protokollførers signatur

Dato: 19.01.2017

Protokollførers navn: Anne Mette Liavaag, Region Ålesund/Ålesund kommune.

Protokollførers signatur:

The North West

Arbeid punkt 1	Timer	Pris	Kommentar
Konseptutvikling	55	kr 44 000,00	
Møter + presentasjon	25	kr 20 000,00	
Arbeid konsept + møter tom 31/3 - Ronny	100	kr 80 000,00	
Arbeid konsept + program/booking tom 31/3 Mette	150	kr 120 000,00	
Arbeid punkt 2 (Se vedlegg)			
Grafisk profil		kr 25 000,00	
Markedsføring sosiale medier		kr 20 000,00	
Webside		kr 75 000,00	
Total		kr 384 000,00	

The North West - sammenligning av pristilbud

	Leverandør	Grafisk profil	Markedsføring	Web	Kommentar
	All Heart	25 000	20 000	75 000	
Tilbud 1	Elle Melle	238 750		152 500	
Tilbud 2	Perle	65 000			
Tilbud 3	Hatlehols	85 000			Pris for grunnstruktur og ikke skreddersydd design. Dermed ikke direkte 27 500 sammenlignbar pris.
Tilbud 4	Havnevik	83 200			

6

Giske, 11. januar 2016

ALL HEART

THE NORTH WEST TILBUD MARKEDSFØRING

1. GRAFISK PROFIL

- Logo
- Grafisk profil/uttrykk
 - i. Elementer
 - ii. Farger
 - iii. Foto
- Valg av fonter (eventuelt innkjøp av fonter)
- Malverk annonser, bannere, foliering, Facebook, web, plakater, o.l.
- Skisse webdesign

Kostnad: Kr 25.000

2. MARKEDSFØRING SOSIALE MEDIER

- Strategi sosiale medier
 - Valg av kanaler – det er nærliggende å tenke at man bør benytte Facebook, Twitter og Instagram
 - Etablere overordnet innholdsplan for kanalene
- Opprette profiler i de ulike kanalene
- Definere målgrupper for annonsering (må skje i samsvar med programkomiteen)

Kostnad: Kr 20.000

Dette dokumentet er kun ment for All Heart AS og den aktuelle oppdragsgiver.

Giske, 11. januar 2016

3. WEBSITE

- Design
- Programmering

Som CMS-løsning benyttes Wordpress. Dette er en løsning som er enkel å håndtere med tanke på oppdateringer, publisering av nyheter o.l. Det legges opp til at nettsiden primært skal ha en informativ funksjon. Det er ikke tatt høyde for avanserte tekniske løsninger, da det per i dag tilsynelatende ikke er behov for det. Billettkjøp og påmeldinger til arrangement må kjøres gjennom andre løsninger, slik som f.eks. Tikkio. Blir det behov for skreddersydde løsninger på nettsiden, prises dette separat i etterkant.

Kostnad: Kr 75.000

Kostnader knyttet til administrering av kanalene (innholdsproduksjon tekst, film og foto) og annonsespending, prises i etterkant når man er kjent med behovet.

Med vennlig hilsen
Anniken Vorpenes, All Heart

Dette dokumentet er kun ment for All Heart AS og den aktuelle oppdragsgiver.

Region Ålesund består av 7 nærliggende kommuner og har som hovedmål å bygge et regionalt partnerskap som skal legge til rette for en fremtidsrettet og attraktiv byregion for nærings- og samfunnsliv. Prosjekteier for Region Ålesund er Ålesund kommune.

Nye visjoner og nytt konsept – fra Sunnmørskonferanse til «fest i nordvest»

Region Ålesund startet i februar 2016 et arbeid for å arrangere «Sunnmørskonferansen». Dette var i tråd med prosjektplanen for fase 2 av Byregionprogrammet. Programkomiteen besto av representanter fra Møre og Romsdal Fylkeskommune, Ålesund næringsforening, NHO, NTNU i Ålesund, Sunnmøre regionråd og Moa konferansen. Fra Ålesund kommune deltok Anne Bente Skjellum (kommunikasjonssjef) og fra Region Ålesund deltok Anne Mette Liavaag (prosjektleder).

Etter flere møter i programkomiteen for «Sunnmørskonferansen», ble det klart at det å arrangere en «tradisjonell» konferanse ikke var «midt i blinken» i forhold til hva som var målsetting med denne aktiviteten. De ulike aktørene ble derfor enig om å innhente erfaring og innspill fra Momentum om å skape noe helt nytt og som var i samsvar med region Ålesund sin målsetting om utvikling av hele regionen. Momentum ble derfor invitert inn som dialogpartner i mars 2016. Det nye konseptet fikk navnet «The North West». Programkomiteen arbeidet først ut ifra en plan om å gjennomføre første arrangement i 2018, det ble senere et ønske om å få til et arrangement i 2017 i et mindre omfang for å prøve ut konseptet, da med arrangement konsentrert i bysentrum av Ålesund. Senere er planen å ta hele regionen i bruk.

Styringsgruppa bestemte seg for å danne et aksjeselskap med ikke-økonomisk formål som skulle være ansvarlig for å gjennomføre en årlig konferanse med følgende formål :

«å gjennomføre en årlig konferansefestival for å fremme Ålesundregionen som et attraktivt og naturlig sted å bo og å drive næringsvirksomhet.

Videre skal The North West bidra til dialog, utvikling og samarbeid mellom regionens eksisterende og framtidige festivaler, kulturarrangører, næringsliv, frivillig sektor og innbyggere».

Samtidig vedtok man å formalisere et samarbeid med Momentum frem til det nye Aksjeselskapet blir opprettet.

Etter forhandlinger med Momentum, ble det så inngått en avtale med en ramme på kr. 260 000,- for å jobbe med konseptutvikling og programmering. Avtalen ble signert 20.01.17 og hadde varighet tom 31.03.17. I tillegg og parallelt med programmering av konferansen, var det nødvendig utarbeide grafisk arbeid for å markedsføre konferansen. Her ønsket Momentum å benytte sin samarbeidspartner «All Heart» til å utføre dette arbeidet. All Heart ga derfor et tilbud på dette arbeidet på kr. 120 000,-. Ettersom man i underkant av et år tidligere hadde hentet inn tilbud på tilsvarende arbeid og dette tilbudet var vesentlig lavere, valgte man derfor på grunn av tidsaspektet å takke ja til dette tilbudet.

Rettsgrunnlag og virkeområde

Formålet med lov om offentlige anskaffelser er å fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser, jf lovens §1, og offentlige oppdragsgivere skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarehet og forholdsmessighet. Loven gjelder ved inngåelse av kontrakter med en anslått verdi som er lik eller overstiger 100 000 ekskl mva.

Konkret

Avtalen har sitt utspring i et dialogsamarbeid hvor Momentum i over 9 måneder har deltatt med sine innspill og kompetanse uten at dette har hatt noen kostnad for Region Ålesund. Dette dialogsamarbeidet kan følgelig ikke være omfattet av regelverket for offentlige anskaffelser. Da det oppsto en situasjon der man ønsket gjennomføring i 2017 ble det behov for å intensivere arbeidet. Det ble også behov for å intensivere Momentiums bidrag noe som fikk en økonomisk side.

I dette tilfellet er det tale om en avtale av beskjeden økonomisk verdi. Avtalen er i hovedsak knyttet opp mot konseptet og konferansen, men en mindre del omfatter også grafisk arbeid og profilering (ca 1/3 av verdien).

Selv om avtalen er av begrenset økonomisk verdi kan det likevel hevdes at flere aktører burde blitt forespurt av hensyn til å sikre konkurranse. Mot dette må det trekkes frem at det er kort tid til konferansen skal avholdes og at Momentum innehar en særskilt kompetanse og innsikt i det arbeidet som skal utføres i tiden fremover siden de har vært dialogpartner til programkomiteen. Momentum har også uten tvil særdeles god kompetanse i å arrangere større arrangement og bidrar med dette til at risikoen for arrangøren minimeres.

Ut fra et forholdsmessighetsprinsipp og sett i sammenheng med denne avtalens begrensede økonomiske verdi vurdert opp imot tidsaspektet, mener vi derfor at dette er i tråd med regelverket. Når det gjelder den grafiske biten har man vurdert det slik at det er hensiktsmessig at samme aktør ut fra samme begrunnelse får oppdraget. Kostnadene er her vurdert som særdeles gunstig ut fra tidligere erfaringspriser i markedet.

Jonny Indrevåg

Innkjøpsjef

Terje Devold
P A Musæusveg 20
6008 Ålesund

Ålesund 12.04.17

Kontrollutvalget i Ålesund kommune
Ved Kontrollutvalgssekretariatet
Pr epost harald.rogne@sksis.no

AVTALEINNGÅELSE MELLOM REGION ÅLESUND VED ÅLESUND KOMMUNE OG MOMENTUM EVENT AS VEDR «THE NORTH WEST» - LOVLIGHETSKONTROLL

1. BAKGRUNN

Undertegnede ble som en av flere innen kulturnæringen i Ålesundsregionen invitert til et «Informasjons- og dialogmøte» av og med initiativtakerne til arrangementet «The North West».

Møtet ble gjennomført mandag 27.3.17.

I møtet ble det av flere inviterte deltakere – herunder undertegnede – stilt spørsmål om en inngått avtale mellom Ålesundsregionen ved Ålesund kommune og selskapet Momentum Event AS var lovlig og i tråd med Ålesund kommunes innkjøpsreglement samt Lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter.

Til dette spørsmålet svarte rådmann Astri Eidsvik at «Ålesund kommune har en meget kompetent innkjøpsavdeling som har godkjent avtaleinngåelsen» uten å kommentere noen av de konkrete spørsmålene som ble reist rundt avtaleinngåelsen.

Dagen etter ble samme problemstilling reist i møte i Ålesund formannskap, jmf møteprotokoll Ålesund formannskap 28.03.17. I møteprotokollen fremgår det bl.a.;
Rådmann svarte og gav en orientering om møtet det ble henvist til. Rådmannen delte ut et informasjonsskriv som var forfattet av innkjøpssjefen i Ålesund kommune, som bevarte spørsmål vedrørende lov om offentlige anskaffelser konkret for denne saken.

Det omtalte «informasjonsskrivet» fra innkjøpssjefen i Ålesund kommune er for øvrig ikke vedlagt protokollen eller søkt offentliggjort på annen måte. Dokumentet er for øvrig heller ikke adressert, datert eller manuelt signert.

I media etter møtet i Ålesund formannskap ble det referert til at «saken fremmes for Ålesund kontrollutvalg» uten at dette fremkommer i formannskapets protokoll eller Ålesund kommunes egen omtale av møtet;

Rådmannen la fram et notat fra innkjøpssjef Jonny Indrevåg hvor han konkluderer med at loven for offentlige anskaffelser er fulgt i avtalen med Momentum for kjøp av tjenester ut mars måned. Formannskapet hadde ingen ytterligere kommentarer til innkjøpet etter framlegg av notatet.

Siden det hverken i formannskapets protokoll eller kommunens egen omtale av saken etter formannskapets møte fremkommer at saken er oversendt Ålesund kontrollutvalg for gjennomgang ber jeg med dette om at saken tas opp til behandling.

2. AVTALEINNGÅELSE THE NORTH WEST

Region Ålesund v/Ålesund kommune har opplyst at de i ca 1 år har planlagt en «konferansefestival». I den forbindelse har de inngått en avtale med Momentum Event AS pålydende kr. 380 000,- for tjenester ytt fra avtaleinngåelse 20.01.17 til 31.03.17. – en tidsperiode på 10-uker.

Avtaleinngåelsen strider mot tekst og intensjon i Ålesund kommunes eget innkjøpsreglement og mot Lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrift da avtalen overskrider grensen på kr 100 000,- i innkjøp som kan foretas uten konkurranse og/eller utlysning.

Begrunnelsen for å ikke konkurranseutsette oppdraget er følgende (sitat Anskaffelsesprotokoll datert 19.01.17);

Det skal gjennomføres et forprosjekt fram til etablering av et AS der kommunene og fylkeskommunen er elere. Det har blitt etablert et samarbeid med Momentum som har bidratt med råd og innspill i arbeidet med å utvikle ideen om The North West. Det vurderes som hensiktsmessig at dette samarbeidet formaliseres i et forprosjekt fram til etablering av AS-et. Totale kostnader er beregnet til kr 380.000,-. Pristilbudet fra Momentum er vurdert til å ligge under markedspris.

Det heter videre;

Andel av kontrakt/ rammeavtale som leverandør har til hensikt å overdra til tredjepart: kr 120.000. Navn på underleverandør: All Heart.

Argumentasjonen kommunen fremfører for at de ikke trengte å innhente konkurrerende tilbud er at Region Ålesund et års tid tidligere innhentet tilbud på grafisk profil for Region Ålesund, og er dermed kjent med prisnivået.

Dette er i beste fall en tilsnikelse; gjennom media er vi blitt gjort kjent med at ledere for flere av regionens kommunikasjonsbyråer forteller at disse oppdragene ikke kan sammenlignes, og at oppdraget fremstår som svært attraktivt i markedet. Det fremheves videre at slike oppdrag har en dynamisk prissetting etter en konkret vurdering av arbeidsmengde, kompleksitet og attraktivitet.

Den største delen av kontrakten – kr 260 000,- (68%) – gjelder imidlertid ikke grafisk utforming, men «konseptutvikling og programarbeid». Denne er heller ikke konkurranseutsatt, men er tatt som et direkte innkjøp i strid med reglement og lovverk.

Det foreligger dermed ikke noe reelt og/eller formelt grunnlag for Ålesund kommunes argumentasjon om at «pristilbudet fra Momentum er vurdert til å ligge under markedspris» da markedspris aldri har vært kjent eller søkt avklart i forkant av avtaleinngåelsen.

3. SAKENS FORMELLE SIDE

Avtalen slik den foreligger åpner for svært mange spørsmål og kommentarer;

- 1) Avtalen er udatert
- 2) Avtalemotpart og leverandør Momentum Event AS (org nr 917 215 545) ble registrert i Brønnøysund med selskapsnavn «ALL OF US AS» 25.05.16
- 3) Selskapet endret navn til Momentum Event AS 17.01.17 – to dager før avtaleinngåelse med Ålesund kommune
- 4) Daglig leder i Momentum Event AS er Marius Lunde Pettersen, ikke Ronny Stokke som har signert avtalen som «daglig leder»
- 5) Momentum Event AS er 100% eid av Ante Rune Giskeødegård privat, ikke av Ante og Lars Holding AS som eier alle øvrige «Momentum-selskaper» og inngår heller ikke i selskapspresentasjonen på www.momentum.no

- 6) Ronny Stokke er daglig leder i Momentum AS og har ingen registrerte roller i Momentum Event AS og kan således heller ikke inngå avtaler på vegne av eller forplikte Momentum Event AS på noen måte (jmf. Aksjeloven vedr. prokura og signaturrett) uten at det foreligger en eksplisitt fullmakt som skal følge avtalen.
- 7) Det finnes ingen spor etter selskapet Momentum Event AS foruten selve stiftelsen og navneskiftet. Ingen søkbare resultater i «skyn», ingen referansekunder, ingen ansatte foruten daglig leder som også er registrert som daglig leder i selskapet Molo Brew AS.
- 8) Selskapet fremstår med andre ord som et tomt selskap uten registrert aktivitet, og har til tross for dette inngått avtale med Ålesund kommune til en verdi av kr 380 000,- basert på leveranse av temmelig avansert spisskompetanse uten konkurranseutsetting eller sjekk av det vesentlige av prisnivået i markedet.

4. SAKENS REELLE SIDE

Ålesund Bystyre vedtok i 2010 en policy for kommunens innkjøpspolitikk hvor det heter under Overordnet politiske målsettinger;

***Konkurranse** Alle anskaffelser skal være basert på konkurranse og gjennomføres i henhold til god forretningsmessighet, uavhengig av størrelse på anskaffelsen og anskaffelsesprosedyre som velges. **Like muligheter** Alle leverandører skal ha like muligheter til å konkurrere om leveranser til kommunen. Konkurranser skal gjennomføres på en måte som innebærer lik behandling av leverandører, og med like muligheter for leverandørene til å bli kjent med forhold som vektlegges ved tildeling av kontrakt.*

Til dette kan det anføres følgende vurderinger;

- 1) Avtalen omfatter leveranser innenfor grafisk profil, logo, sponsorprospekt, markedsføring i sosiale medier, webside og konseptutvikling.
- 2) I Ålesundsregionen har vi minst tre kommunikasjonsbyråer med nasjonal størrelse og status; Havnevik, I&M og EllemElle. Disse har en årlig omsetning på MNOK 10-20 hver og en stab med høykompetente medarbeidere som daglig arbeider for regionale og nasjonale kunder med nettopp den type oppdrag som avtalen omhandler. Disse er ikke invitert inn til å gi tilbud på denne jobben, jmf. kommunens innkjøpsreglement.
- 3) I Ålesundsregionen har vi flere festivalarrangører med årelang erfaring, fast ansatt personale og spisskompetanse innen konseptualisering og programutvikling. I denne sammenheng er det nok å nevne Innotown AS, et Ålesundselskap som årlig i mer enn 15 år har arrangert Norges største internasjonale innovasjonskonferanse med en årlig omsetning i nivå MNOK 4-6 – i Ålesund. Innotown AS og øvrige festivalarrangører er ikke invitert inn til å gi tilbud på denne jobben, jmf. kommunens innkjøpsreglement.
- 4) I den grad Ålesund Bystyres vedtak i 2010 vedrørende innkjøpspolitikk har et reelt innhold er det åpenbart at avtaleinngåelsen har skjedd som et klart brudd på Bystyrets overordnede målsetting.
- 5) I Innkjøpssjefens dokument fremgår det at avtalen «er av begrenset økonomisk verdi». Dette er en subjektiv vurdering. For alternative leverandører til de etterspurte tjenestene fremstår ikke kr 380 000,- for et ti ukers oppdrag som av «begrenset økonomisk verdi», men som et svært attraktivt oppdrag.

- 6) I Innkjøpssjefens dokument fremgår det at «det er kort tid til konferansen skal avholdes», og at dette er et argument for at en fraviker innkjøpsreglementet og lovverket. Til dette argumentet kan en anføre følgende kommentarer;
- a) Arrangementet har vært under planlegging i nesten ett år før avtalen ble inngått. Region Ålesund ved Ålesund kommune har i denne perioden hatt alle muligheter til å innhente priser, ideer og skisser samt etablere avtaler med samarbeidspartnere i tråd med innkjøpsreglement og Lov om offentlige innkjøp. Til tross for dette valgte de – av eget initiativ – å definere dette som en hastesak i januar 2017 fremfor å følge eget reglement og lovverk.
 - b) Det er arrangøren selv som har fastsatt tidspunkt for arrangementet – 5.-7. oktober 2017 – så sent som i januar 2017, og dermed satt seg selv i en situasjon hvor en kan argumentere for at alt «hastet». Det er ingen utenforliggende årsaker til at arrangementet ikke kunne gjennomføres en måned eller to senere, eller som opprinnelig planlagt i 2018. Den påberopte «tidsnøden» er dermed 100% selvpåført, og må dermed håndteres innenfor aktuelt reglement og lovverk.
- 7) I presentasjoner overfor potensielle sponsorer og på Ålesund kommunes egen omtale av prosjektet «The North West» fremgår det at «Region Ålesund arrangerer The North West med god hjelp fra Momentum som produserer og tilrettelegger arrangementet.» (se <http://alesund.kommune.no/aktuelt/nyhetsarkiv/8827-the-north-west>).

Det fremgår dermed tydelig at oppdragsgiver Region Ålesund ved Ålesund kommune ikke bare inngikk en formell avtale med «Momentum» (Momentum Event AS) ut mars 2017, men hadde som intensjon å videreføre denne avtalen til også å omfatte produksjon og tilrettelegging av arrangementet uten konkurranseutsetting. Når denne formuleringen benyttes i juridisk bindende tilbud til potensielle sponsorer og daglig leder i Momentum AS oppgis som primær kontaktperson for sponsorer synes det åpenbart at arrangør har tatt et realitetsvalg vedrørende fremtidig leverandør av tjenester til arrangementet.

Det fremstår da samtidig som åpenbart at den inngåtte avtalen var første steg i en vesentlig mer omfattende oppdragsavtale, og at oppdragsgiver ikke hadde som intensjon å konkurranseutsette noen del av avtaleverket – tvert imot; avgjørelsen om å benytte «Momentum» var i realiteten tatt!

- 8) Innkjøpssjefens dokument konkluderer på følgende måte; «*Ut fra forholdsmessighetsprinsipp og sett i sammenheng med denne avtalens begrensede verdi vurdert opp mot tidsaspektet, mener vi derfor at dette er i tråd med regelverket*». Til dette vil jeg anføre;
- a) Det er ikke referert til noen unntaksbestemmelser i innkjøpsreglement eller lovverk, og det er derfor vanskelig å se hvordan dette kan tolkes som «i tråd med regelverket».
 - b) Den «begrensede verdi» er vesentlig større når en ser på det totale sakskomplekset som inkluderer produksjon og tilrettelegging av arrangementet, et forhold det fremstår som åpenbart at innkjøpssjefen ikke var kjent med under sin vurdering av saken.
 - c) «Tidsaspektet» er åpenbart selvforskyldt, og det åpner for en svært spekulativ holdning til kommunens eget regelverk og Lov om offentlige anskaffelser når kommunale tjenestepersoner og/eller organ selvforskyldt påfører seg tidsproblemer og bruker dette som argument for å fravike reglement og lovverk.

Det er mitt håp og min intensjon ved denne henvendelsen at Ålesund kontrollutvalg kan behandle denne saken ikke bare basert på Ålesund kommunes egne anførsler og dokumenter, men også på innspill fra utenforstående aktører som opplever denne saken som en åpenbar forskjellsbehandling av aktører innen kulturnæringen og et sakskompleks som i vesentlig grad bidrar til å svekke tilliten

mellom aktører innen kulturnæringen og Ålesund kommune som samarbeidspartner og tjenestekjøper.

Med vennlig hilsen

Terje Devold

Kopi: Ålesund kommune ved ordfører og rådmann
 Ålesund kontrollutvalgs medlemmer

ÅLESUND KOMMUNE

Konserninnkjøp

Sunnmøre Kontrollutvalgssekretariat IKS

Saksbehandler

Marie Christine Thorstensen

Tlf 70 16 20 40

Deres ref.

Vår ref.

MCT/17/1713-11/ U01

Dato:

21.06.2017

SVAR PÅ TILBUD OM HØRINGSUTTALELSE AVTALE MED MOMENTIUM EVENT AS I FORBINDELSE MED THE NORTH WEST

Vi viser til epost datert 15.06.2017 fra kontrollutvalget v/daglig leder Harald Rogne med vedlagt notat datert 14.06.2017 fra advokat Kjetil Kvammen. Saken gjelder prosjekt «The North West» og forholdet til regelverket om offentlige anskaffelser. Rådmannen ble gitt frist til 21.06.2017 kl 09.00 til å komme med uttalelse.

Rådmannen vil først knytte følgende kommentarer til notat fra advokat Kjetil Kvammen.

Ulovlig direkte anskaffelse – begrepsavklaring

I notat fra Kjetil Kvammen konkluderes det med at «*Ålesund kommunes anskaffelse av tjenester for prosjektprofilering mv. blir å likestille med en ulovlig direkteanskaffelse*»

En ulovlig direkte anskaffelse er det mest alvorlige bruddet på anskaffelsesregelverket, og det eneste området hvor klagenemnda for offentlige anskaffelser (kofa) har myndighet til å ilegge gebyr.

Dette kan ilegges for anskaffelser hvor oppdragsgiver i strid med reglene i forskriften ikke har kunngjort konkurransen, eller en anskaffelse hvor oppdragsgiver bare har kunngjort i Doffin når det etter denne forskriften foreligger en plikt til å kunngjøre i TED-databasen.

Det kan derfor kun være snakk om ulovlig direkte anskaffelse i de tilfeller hvor en anskaffelse overstiger kunngjøringspliktig verdi (NOK 1,1 mill NOK) og ikke er kunngjort i riktig kunngjøringsdatabase (nasjonal og europeisk database).

En konklusjon som antyder ulovlig direkte anskaffelse blir derfor feil når det her er tale om en avtale som ikke er i nærheten av kunngjøringspliktig verdi.

Tidsaspektet

Kvammen fremhever i sitt notat at vilkårene for hasteprosedyre er strenge etter forskriftens del II. Dette er ikke relevant for denne saken ettersom man følger reglene i forskriftens del I hvor

Postadresse:

Postboks 1521

6025 ÅLESUND

postmottak@alesund.kommune.no

Sentralbord

Tlf 70 16 20 00

Faks 70 16 20 01

Besøksadresse:

Keiser Wilhelms gate 11

www.alesund.kommune.no

Tlf

Faks

Bankgiro: 4200.49.49999

Å.K.org: 942.953.119

det ikke finnes formelle prosedyrekrav. Tidsaspektet går her inn som et relevant element i forholdsmessighetsvurderingen og jeg kommer tilbake til dette senere.

Protokoll, konkurransegrunnlag og tildelingskriterier

Kvammen benytter regler fra del II og del III i forskriften for å beskrive krav til dokumentasjon og konkurransegjennomføring, herunder konkurransegrunnlag og tildelingskriterier. Dette blir igjen misvisende ettersom reglene som skal gjelde over kunngjøringspliktig verdi ikke er relevante. Det foreligger kun krav om «*dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen*» og at «*vesentlige forhold for gjennomføringen skal nedtegnes og samles i en protokoll*» jf FOA §7-1

Faktagrunnlag/ bakgrunn vedrørende avtale med Momentum

Region Ålesund startet i februar 2016 et arbeid for å arrangere «Sunnmørskonferansen». Programkomiteen besto av representanter fra region Ålesund, Møre og Romsdal Fylkeskommune, Næringsforeningen i Ålesundregionen, NHO, NTNU i Ålesund, Sunnmøre regionråd og Moa konferansen.

Etter flere møter i programkomiteen for «Sunnmørskonferansen», ble man enige om å innhente erfaring og innspill fra Momentum om å skape noe helt nytt og som var i samsvar med region Ålesund sin målsetting om utvikling av hele regionen. Momentum ble derfor invitert inn som dialogpartner i mars 2016. Det nye konseptet fikk navnet «The North West» og programkomiteen la opp til at første konferanse skulle skje høsten 2018.

Rundt årsskifte 2016/17 fremførte aktørene bak Moa-konferansen et sterkt ønske om å få til et arrangement allerede høsten 2017. I et forsøk på sikre det etablerte samarbeidet med Moa-konferansen innstilte programkomiteen på å få til et arrangement av mindre omfang høsten 2017 for å prøve ut konseptet.

Det var behov for bistand innengrafisk arbeid, konseptutvikling og programmering og det var nødvendig å få dette i stand på kort varsel for å sikre fremdrift. I tillegg var det nødvendig å parallelt utarbeide grafisk profil og plan for markedsføring. Det ble i denne situasjonen naturlig å innlede forhandlinger med Momentum som allerede var involvert i prosjektet (på frivillig basis). Etter oppdragsgivers vurdering var Momentum klart best egnet både på grunn av sin erfaring med å utvikle nye konsept og gjennomføre større arrangement. Det ble også lagt vekt på den innsikten de hadde som følge av tidligere involvering. I tillegg hadde Momentum nylig tilknyttet seg kompetanse innen programmering som ble ansett som viktig i det videre arbeidet.

Man ba Momentum om separate tilbud på programmering/konseptutvikling og grafisk profil, slik at disse kunne vurderes konkret og hver for seg. Det ble vurdert at inngitte tilbud var svært gode og at prisnivået lå godt under under antatt markedspris. Man hadde kunnskap om prisnivået for grafiske tjenester fra en sammenlignbar forespørsel som ble rettet til lokale aktører i underkant av et år tidligere.

Etter dette ble avtale med Momentum inngått for en begrenset tidsperiode (20.01.17-31.03.17), frem til aksjeselskapet The North West AS skulle være etablert.

Vurdering av fremgangsmåte

Selv om kravet til konkurranse er et viktig prinsipp, er det viktig å få frem at de øvrige grunnleggende prinsippene i LOA §4 om likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet er tilsvarende viktige. I den enkelte sak må oppdragsgiveren balansere disse hensynene opp mot hverandre slik at også lovens formål som fremgår av §1 om «effektiv bruk av samfunnets ressurser» blir best mulig ivaretatt.

Forholdsmessighetsprinsippet innebærer at man må se anskaffelsens kompleksitet, omfang og verdi i sammenheng med de krav som kan stilles til oppdragsgiver ved konkurransegjennomføringen. Dette gir seg direkte utslag i forskriften ved at anskaffelser over kunngjøringspliktig verdi (kr 1,1 mill) er underlagt mer rigide og detaljerte prosedyreregler knyttet til blant annet kunngjøring, tidsfrister, dokumentasjon og valg av leverandør.

De to separate avtalene som ble inngått vedrørende konseptutvikling (NOK 264 000,-) og grafisk profil (NOK 120 000,-) er både hver for seg og samlet av en så begrenset verdi at bare del I i anskaffelsesforskriften kommer til anvendelse. Ved slike anskaffelser foreligger det ikke prosedyreregler og en offentlig oppdragsgiver er gitt et vidt handlingsrom ved inngåelse av slike avtaler.

I denne saken er kontrakt inngått uten at det er sendt forespørsel til andre leverandører. Hensynet til konkurranse tilsier at det burde vært sendt forespørsel til minimum 2 leverandører i tillegg til Momentium. Det følger likevel av praksis KOFA 2009/6, premiss 18 at denne hovedregelen *«ikke kan gjelde absolutt. Det avgjørende blir derfor en konkret vurdering i det enkelte tilfelle, hvor blant annet arten, verdien og betydningen av anskaffelsen, samt eventuelle mothensyn mot å kontakte mer enn bare en leverandør, vil ha betydning»*.

Det avgjørende i denne saken har vært tidsaspektet. Det oppsto i januar 2017 et akutt behov for bistand på kort varsel for å sikre nødvendig fremdrift og man sto i reell fare for å miste sentrale partnere dersom arrangementet ikke ble fremskyndet. Avtalen ble gjort tidsbegrenset og skulle kun ivareta konkrete arbeidsoppgaver og målsetninger som ikke kunne utsettes. En side av dette var også for Region Ålesund å sikre eierskap til et unikt konsept som allerede var utviklet.

Konklusjonen må etter dette være at avtalen er i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser.

Med hilsen

Marie Christine Thorstensen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.